

KÜLÖNBÖZŐ BROILERKOMBINÁCIÓK TÉTEMÉNYKÉPESSÉGÉNEK ÖSSZEHASONLÍTÁSA

DR. SÓFALVY FERENC*—DR. FACSAR IMRE*—
DR. BICSÉRDY GYULA*—DR. NAGY GYULA**

Három húshibrid szülőpártól — egy normál és két törpésített — származó broilerkombináció

— hybro normál

— hybro mini

— ISA Vedette termelési paramétereinek összehasonlítását végeztük a „HUNNIAHIBRID” Iroda megbízásából az Állatorvostudományi Egyetem Állategészségügyi Főiskolai Karának Tanüzemében.

A kísérlet anyaga és módszere

A kísérletet három ismétlésben végeztük. A broilerkombinációkat három részre osztott — fülkénként 166 m² alapterületű mélyalmos nevelőben helyeztük el. A kombinációkat ismétlésenként, a fülkehatás kiküszöbölése érdekében más-más fülkében helyeztük el. A kísérleti anyag elrendezését az 1. táblázaton tüntettük fel.

1. TÁBLÁZAT

A kísérleti anyag elrendezése

Kísérlet sz.	Fülke száma	Broilerkombináció megnevezése	Beólasztott létsz. (db)	Származási hely
I.	1.	Hybro mini	3366	SZAGE Győr Bartöv Ságvári Mtsz Nagykararás Bartöv Zalka Mtsz Nagybánhegyes
	2.	ISA Vedette	3366	
	3.	Hybro normál	3366	
II.	1.	ISA Vedette	3366	Bartöv Ságvári Mtsz Nagykararás Bartöv Zalka Mtsz Nagybánhegyes SZAGE Győr
	2.	Hybro normál	3366	
	3.	Hybro mini	3482	
III.	1.	Hybro normál	3366	Bartöv Zalka Mtsz Nagybánhegyes SZAGE Győr Vörös Október Mtsz Ócsa
	2.	Hybro mini	3366	
	3.	ISA Vedette	3366	

* ÁOTE Állategészségügyi Főiskolai Kar.

** „HUNNIAHIBRID” Iroda Broilertermelési Rendszer.

A broilereket a Szentesi Baromfifeldolgozó Vállalat szállította el. A rakodást a szállítási napokon hajnal 1 órakor kezdtük, hogy a szállítmány a reggeli munka-kezdéshez beérkezessen.

A nevelőben szecsckázott búzaszalmával almozunk. Telepítési sűrűség 20 db/m² volt. A nevelésnél hybro technológiát alkalmaztunk. A kísérlet során igyekeztünk átlagos nagyüzemi viszonyokat teremteni, melytől csak annyiban térünk el, hogy a DELTA felsőpályás etetőberendezés helyett 35 literes körönetetőket helyeztünk el, fülkénként 33 db-ot. Erre a takarmányfogyasztás ellenőrzése miatt volt szükség. A nevelőt BO—130. típusú léghevítővel fűtöttük.

Háromfázisú dercés tápot etettünk, melyek összetételét a 2. táblázaton közöljük.

2. TÁBLÁZAT

Felhasznált baromfitápok összetétele

Alapanyag megnevezése	Indító %	Nevelő %	Befejező %
Kukorica	53,0	58,0	58,0
Búza	10,0	5,0	5,0
Extr. szója 47 %-os	27,5	26,0	26,0
Hálliszt 70 %-os	4,5	3,8	3,8
Húsliszt 58 %-os	1,0	—	—
Favorit zsírpó	—	3,2	3,2
Új hybro nevelő premix	4,0	4,0	—
Új hybro bef. premix	—	—	4,0
Összesen	100,0	100,0	100,0

A tápok az Állatorvostudományi Egyetemi Tangazdaság Keverőüzeme készítette számunkra. A tápokból a szállítás után mintát vettünk és a Csongrád megyei Állami Gazdaságok Szakszolgálati Állomásán beltartalmi értékekre, aminosavtartalomra (lysin és methionin) valamint mikrobiológiai és toxikus vizsgálatokra megvizsgáltattuk.

Az értékelést a 3. táblázaton közölt paraméterek alapján végeztük.

3. TÁBLÁZAT

Az értékelés szempontjai

1. A broilerkombinációk élőtömege 1—7 hetes korig.
2. A broilerkombinációk élőtömegének szórása.
3. Értékesítési átlagtömeg a BFV mérése alapján.
4. Takarmányértékesítés broilerkombinációként 7 hetes korban.
5. Az elhullás alakulása (darab és %) broilerkombinációként.
6. Vágópróba eredménye.

Az értékelést mindhárom kísérleti turnusnál külön-külön elvégeztük, majd a három ismétlés átlagában is értékeltük a kísérleti eredményeket.

A kísérleti eredmények értékelése

A broilerek 7 hetes élőtömegét a három kísérleti turnus átlagában a 4. táblázaton tüntettük fel.

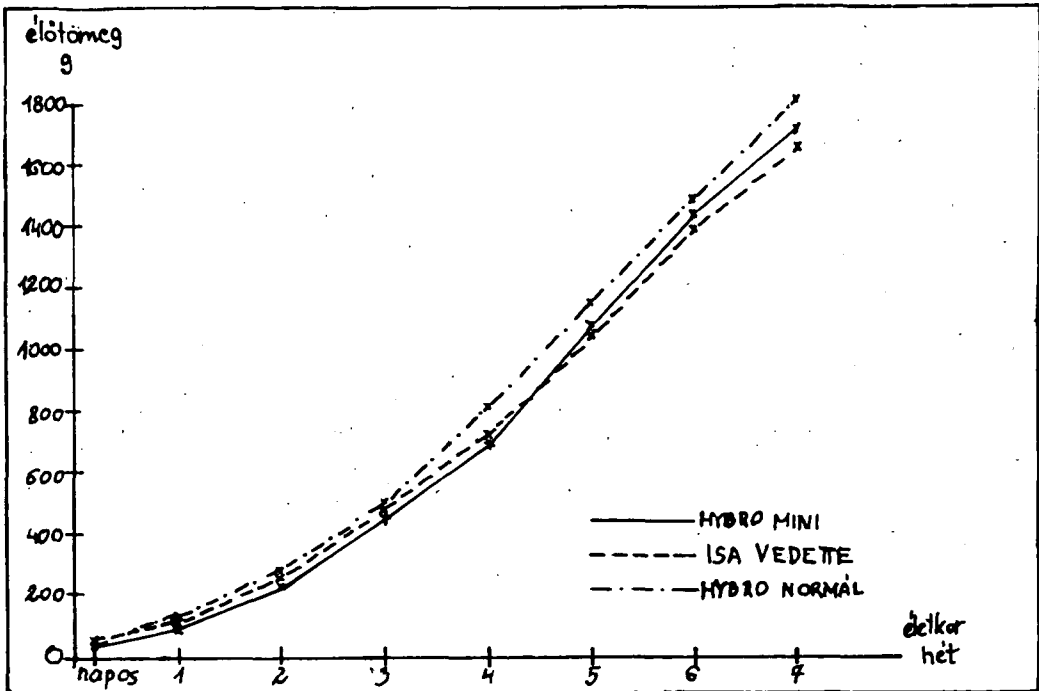
4. TÁBLÁZAT

Broilerek 7 hetes élőtömege

száma	Csoport	Élőtömeg			
	megnevezése	n	$\bar{x}$	s	CV
1.	Hybro mini	300	1744,68	249,82	14,32
2.	ISA Vedette	300	1655,27	207,61	12,54
3.	Hybro normál	300	1802,72	223,46	12,40

A Hybro normál broilerek 7 hetes korban átlagosan 147,45 g-mal tömegesebbek voltak az ISA Vedettnél és 58,04 g-mal a Hybro mininél. A Hybro mini és ISA Vedette broilerek között 89,41 g a különbség, a Hybro mini javára. A különbségek számtan-statisztikailag biztosítottak.

A három broilerkombináció átlagos élőtömeg-növekedését az 1. ábrán követhetjük nyomon.

1. ábra

A Hybro mini broilerek a 4. héttől kezdve múlták felül növekedésben a Vedette broilereket. Az első négy hét lassúbb növekedését a kisebb napostömeg okozta, ugyanis a Hybro mini naposcsibék élőtömege $P < 0,1\%$ szinten szignifikánsan kisebb volt a másik két csoportnál.

A 7 hetes élőtömeg szórását vizsgálva megállapítható, hogy a Hybro mini populációk szignifikánsan kiegyenlítetlenebbek voltak, mint a másik két populáció.

A broilerek Baromfifeldolgozó Vállalatnál mért értékesítési élőtömegét a három kísérlet átlagában az 5. táblázatban foglaltuk össze.

5. TÁBLÁZAT

Broilerek értékesítési tömege a Baromfifeldolgozó Vállalat mérése alapján

száma	Csoport	Leadott átlagtömeg (g)	Repr. mérés eltérése a BOV méréstől
	megnevezés		
1.	Hybro mini	1666,87	77,81
2.	ISA Vedette	1631,29	23,98
3.	Hybro normál	1701,73	100,99

A fajlagos takarmányfelhasználás a három kísérlet átlagában a 6. táblázaton feltüntetett értékek szerint alakult.

6. TÁBLÁZAT

Broilerek takarmányértékesítése 7 hetes korban

száma	Csoport megnevezése	Takarmányfelhasználás		
		összes kg	takarmány/élőtömeg kg	
1.	Hybro mini	34 357	2,17*	2,09**
1.	ISA Vedette	35 506	2,25	2,22
3.	Hybro normál	37 371	2,26	2,14

* Baromfifeldolgozó Vállalat mérése alapján.

** Reprezentatív mérés alapján számított átlaggal.

A három broilerekombináció takarmányértékesítésében szignifikáns különbséget egyik számítási mód szerint sem találtunk.

A 10 napos és 7 hetes elhullás adatait (db és %) a 7. táblázaton foglaltuk össze.

7. TÁBLÁZAT

Broilerek elhullása a nevelés alatt

száma	Csoport megnevezése	10 napos elhullás		7 hetes elhullás	
		db	%	db	%
1.	Hybro mini	75	0,73	357	3,49
2.	ISA Vedette	212	2,09	424	4,20
3.	Hybro norm.	161	1,59	387	3,83

Abszolút adatokat tekintve mind 10 napos, mind 7 hetes korban legkevesebb csirke a Hybro miniből hullott el, azonban a csoportok között a különbségek nem voltak szignifikánsak.

A vágópróba összevont értékelését a 8. táblázaton tüntettük fel.

A vágópróba eredményében szignifikáns különbséget egyik broilerkombináció javára sem tudtunk kimutatni.

8. TÁBLÁZAT

Vágópróba eredménye 7 hetes korban

Csoport		Pecsénye tömeg	Csontos mell tömege	Csontos combok tömege	Csontos mell és combok tömege
száma	megnevezése				
az élőtömeg százalékában					
1.	Hybro mini	68,61	16,85	21,25	38,10
2.	ISA Vedette	70,09	17,03	21,38	38,41
3.	Hybro norm.	69,87	16,88	21,74	38,62

Következtetések és összefoglalás

1. Legnagyobb élőtömeget, a 100—100 broiler lemérése után, 7 hetes korban a Hybro normál broilerkombináció ért el, majd a Hybro mini következett. Legkisebb élőtömegű az ISA Vedette broiler volt. A Hybro mini naposcsibék tömege szignifikánsan kisebb volt a másik két kombináció naposcsibéinél. Ez a tény a növekedés ütemében is megmutatkozott, ugyanis a Hybro mini broilerkombináció a 4. hétig a legkisebb élőtömegű volt és csak az 5. héttől múltak felül növekedésben az ISA Vedette broilert.

2. A Baromfifeldolgozó Vállalatnál mért értékesítési átlagtömegekben a sorrend hasonlóan alakult, mint a reprezentatív mérés alapján vett minták átlagánál.

3. A fajlagos takarmányfelhasználást tekintve legjobban a Hybro mini értékesítette a takarmányt. A különbségek az egyes broilerkombinációk között azonban nem voltak szignifikánsak.

4. Az elhullás arányában, 10 napos és 7 hetes elhullást tekintve, szignifikáns különbségek nem adódtak. A legkedvezőbb életképességűnek a Hybro mini broiler mutatkozott. Az elhullás aránya az egész kísérletet tekintve igen kedvező volt annak ellenére, hogy a 3. kísérleti turnusban az ISA Vedette állomány reo vírussal való fertőzés, a Hybro normál populáció pedig gyengébb minőségű naposállatok miatt nagyobb elhullást mutatott, mint az előző két kísérleti turnusban.

5. A vágópróba alapján az értékes húsrészek arányában számottevő különbséget egyik broilerkombináció sem adott.

6. A nevelés eredményességét jelző paramétereket áttekintve megállapítható, hogy a törpe szülőktől származó Hybro mini húshibrid végeredménye az elvárásoknak megfelelően alakult és nagyüzemi viszonyok között eredményesen tartható.

COMPARISON OF PRODUCTIVITIES OF VARIOUS BROILER COMBINATIONS

F. Sófalvy, I. Facsar, Gy. Bicsérdy and Gy. Nagy

The production parameters of broiler combinations originating from three meat-hybrid parent-pairs (one normal and two miniaturized) were examined under operating conditions. The greatest live-mass at the age of 7 weeks was attained by the Hybro normal population, followed in sequence by the Hybro mini and the ISA Vedette broiler combinations. As concerns the specific feed utilization and the death rate, the Hybro mini broiler gave the best result. None of the broiler combinations exhibited a significant difference in the proportion of the valuable meat parts.

VERGLEICH DER TATFÄHIGKEIT VERSCHIEDENER BROILERKOMBINATIONEN

Sófalvi, F.—Facsar, I.—Bicsérdy, Gy.—Nagy, Gy.

Unter Betriebsumständen untersuchten die Verfasser die Produktionsparameter verschiedener Broilerkombinationen, die von drei Fleischhybridgeburtpaaren — von einem normalen und zwei zwerghaften — stammen. Die größte Menge an Lebengewicht im Alter von 7 Wochen erreichte die Hybronormale Population, dann die Hybromini und am Ende die ISA Vedette Kombinationen. Hinsichtlich der spezifischen Futterbenutzung und der Absterbensproportion gab die Hybromini-kombination das beste Ergebnis. Auf Grund der Schlachtproben wies keine Broilerkombination auf bedeutende Unterschiede hinsichtlich der Proportion der wertvollen Fleischteile hin.

СОПОСТАВЛЕНИЕ УСТОЙЧИВОСТИ РАЗЛИЧНЫХ БРОЙЛЕРНЫХ КОМБИНАЦИЙ

Ф. Шофальви—И. Фачар—Дь. Бичерди—Дь. Надь

В производственных условиях мы исследовали производительные параметры бройлерных комбинаций, полученных от трех мясных гибридов родителей — одного нормального и двух карликовых гибридов. Максимальную живую массу в возрасте 7 недель достигла популяция нормального гибрида Hubre, за ним следовали комбинации гибрида mini и ISA Vedette. По количеству удельного использования корма и пропорции гибели бройлер Hubre mini дал наилучшие результаты. На основе убойной пробы по пропорции ценных частей мяса тушки мы не нашли значительных различий ни у одной комбинации.